

Függelék

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased from 10.5 million to 12.5 million, and the number of people in the public sector who are employed in health care has increased from 2.5 million to 3.5 million (Department of Health 2000).

There are a number of reasons for the increase in the number of people employed in the public sector. One reason is that the public sector has become a more important part of the economy. Another reason is that the public sector has become a more attractive place to work. A third reason is that the public sector has become a more important part of the welfare state.

The increase in the number of people employed in the public sector has led to a number of changes in the way that the public sector is organized. One change is that the public sector has become more decentralized. Another change is that the public sector has become more marketized. A third change is that the public sector has become more privatized.

The increase in the number of people employed in the public sector has also led to a number of changes in the way that the public sector is funded. One change is that the public sector has become more dependent on government funding. Another change is that the public sector has become more dependent on private funding. A third change is that the public sector has become more dependent on user fees.

The increase in the number of people employed in the public sector has also led to a number of changes in the way that the public sector is managed. One change is that the public sector has become more hierarchical. Another change is that the public sector has become more bureaucratic. A third change is that the public sector has become more technocratic.

The increase in the number of people employed in the public sector has also led to a number of changes in the way that the public sector is evaluated. One change is that the public sector has become more subject to performance indicators. Another change is that the public sector has become more subject to audits. A third change is that the public sector has become more subject to public scrutiny.

The increase in the number of people employed in the public sector has also led to a number of changes in the way that the public sector is perceived. One change is that the public sector has become more respected. Another change is that the public sector has become more valued. A third change is that the public sector has become more trusted.

The increase in the number of people employed in the public sector has also led to a number of changes in the way that the public sector is viewed. One change is that the public sector has become more important. Another change is that the public sector has become more central. A third change is that the public sector has become more essential.

Ágostai hitvallás

Az *Ágostai hitvallás* (latinul *Confessio Augustana* vagy röviden *Augustana*) az evangélikus egyház egyik legfőbb, mértékadó hitvallása. 1530-ban a német birodalmi gyűlésen a lutheri reformáció oldalán álló rendek, választófejedelmek, városok az-zal a céllal nyújtották be és olvasták fel, hogy világossá tegyék „igehirdetöink és a magunk hitvallását a vallás kérdésében: így tanítottak nálunk mindeddig a Szentírás és Isten tiszta igéje alapján”.

Számos evangélikus egyház gyülekezeti énekeskönyvében közli az Ágostai hitvallás kivonatos szövegét. *Gyülekezeti liturgikus könyvünkben* a fő hitcikkeket közöljük – helyenként a különböző tévhitállításokra utaló, az azoktól elhatárolódó részek kihagyásával.

A FŐ HITCIKKEK

1. Istenről

A gyülekezetek nálunk nagy egyetértéssel tanítják: a niceai zsinat határozata az isteni lényeg egységéről és a három személyről igaz, és azt minden kételkedés nélkül hinni kell; tudniillik, hogy egy isteni lényeg van, amelyet örökkévaló, testetlen, oszthatatlan Istennek neveznek, és [valóban] az is, végtelen hatalmú, bölcsességű és jóságú, teremtője és megtartója mindennek, láthatóknak és láthatatlanoknak; és mégis három egyenlő lényegű és hatalmú, együtt örökkévaló személy van: az Atya, a Fiú és a Szentlélek. A személy szót pedig olyan jelentéssel használják, ahogyan ebben az összefüggésben az egyházi írók

használták: nem részt vagy tulajdonságot jelent másvalamiben, hanem azt, ami önállóan létezik.

Elítélik mindazokat a tévtanításokat, amelyek ez ellen a hittétel ellen támadtak.

Itt és a 2., 5., 8., 9., 12., 16., 17. és a 18. hitecikkek végén olyan – az ógyház idejéből és a reformáció korában ismert – tévtanításokat sorolnak fel, amelyeket a reformáció tiszta tanítása alapján elutasítanak. Ezek az elítélő formulák az evangéliumot védik a tévtanításoktól, de nem irányulnak egyes emberek ellen.

II. Az eredeti bűnről

Tanítják továbbá, hogy Ádám bűnbeesése után a származás természetes rendjében minden ember bűnnel születik, vagyis istenfélelem és Istenbe vetett bizodalom nélkül és bűnös kívánsággal, és hogy ez az eredeti betegség vagy romlás valóban bűn, amely kárhozzát, és most is örök halált hoz azoknak, akik nem születnek újjá a keresztség és a Szentlélek által.

Elítélik azokat, akik tagadják, hogy az eredeti romlás bűn, és hogy kisebbítsék Krisztus érdemének és jótéteményeinek dicsőségét, azt állítják, hogy értelmének ereje által az ember megigazulhat Isten színe előtt.

III. Az Isten Fíáról

Tanítják továbbá, hogy az Ige, azaz Isten Fia, a boldogságos Szűz Mária méhében magára vette az emberi természetet, hogy a két természet – az isteni és az emberi – elválaszthatatlanul legyen összekötve a személy egységében, az egy Krisztus, aki valóságos Isten és valóságos ember, szűz Máriától született, valóságosan szenvedett, keresztre feszítettetett, meghalt és eltemetett, azért, hogy kiengesztelje irántunk az Atyát, és áldozattá

legyen nemcsak az eredeti vétékért, hanem az emberek minden elkövetett bűnéért is. Ugyanő alászállt a poklokra, és valóban feltámadt a harmadik napon, majd felment a mennybe, hogy az Atya jobbára üljön, és mindörökké országoron és uralkodjék minden teremtményen, és megszentelje azokat, akik benne hisznek, a szívükbe küldött Szentlélek által, hogy vezesse, vigasztalja, megelevenítse őket, és védelmezzen az ördöggel és a bűn hatalmával szemben. Ugyanez a Krisztus egyszer majd nyilvánvalóan visszatér, hogy megítélje az élőket és a holtakat stb. az Apostoli hitvallás szerint.

IV. A megigazulásról

Tanítják továbbá, hogy az emberek nem tudnak megigazulni Isten színe előtt a saját erejükből, érdemeik vagy cselekedeteik alapján, hanem ingyen, Krisztusért, hit által igazulnak meg, ha hiszik, hogy (Isten) kegyelmébe fogadja őket, és megbocsátja bűneiket a Krisztusért, aki halálával bűneinkért eleget tett. Ezt a hitet számítja be Isten előtte érvényes igazságnak. Római levél 3. és 4. fejezete.

V. Az egyházi szolgálatról

Azért, hogy erre a hitre eljussunk, rendeltetett az evangélium tanításának és a szentségek kiosztásának szolgálata. Mert az ige és szentségek mint eszközök által kapjuk a Szentlelket, aki hitet támaszt – ahol és amikor Istennek tetszik – azokban, akik hallják az evangéliumot: azt tudniillik, hogy Isten nem érdemeink miatt, hanem a Krisztusért igazítja meg azokat, akik hiszik, hogy Isten őket a Krisztusért kegyelmébe fogadja. Hogy a Lélek ígéretét hit által megkapjuk [Gal 3,14].

Elítélik azokat, akik azt tartják, hogy az ember külső ige

nélkül, saját előkészületei és cselekedetei útján nyeri el a Szentlelket.

VI. Az új engedelmségről

Tanítják továbbá, hogy ennek a hitnek jó gyümölcsöket kell teremnie, és hogy a jó cselekedeteket, amelyeket Isten rendelt, Isten akaratáért kell megtennünk, nem pedig abban bízva, hogy ezekkel a cselekedetekkel Isten színe előtt érdemessé lehetünk a megigazulásra. Mert a bűnbocsánatot és a megigazulást hittel lehet megragadni, amint Krisztus szava is bizonyítja: „Bár mindezeket megcselekedtétek, mondjátok: haszontalan szolgálak vagyunk.” Ugyanezt tanítják a régi egyházi írók is. Ambrosius ugyanis így szól: „Isten azt végezte, hogy aki Krisztusban hisz, az üdvözülni, és cselekedet nélkül, egyedül hittel, ingyen nyeri el a bűnök bocsánatát.”

VII. Az egyházzól

Tanítják továbbá, hogy az egy szent egyház minden időben megmarad. Az egyház pedig a szentek gyülekezete, amelyben az evangéliumot tisztán tanítják, és a szentségeket helyesen szolgáltatják ki. Az egyház valódi egységéhez elegendő egyet-érteni az evangélium tanításában és a szentségek kiszolgáltatásában. De nem szükséges, hogy mindenütt hasonlóak legyenek az emberi hagyományok, vagyis az emberek által megállapított vallási szokások és szertartások; amint Pál mondja: egy a hit, egy a keresztség, egy az Istene és Atyja mindeneknek. (Ef 4,4.5)

VIII. Mi az egyház?

Bár az egyház önmagában a szentek és igazán hívők gyülekezete, mivel azonban ebben az életben sok képmutató és gonosz

keveredik közjük, ezért a szentségekkel akkor is szabad élni, ha gonoszok szolgáltatják ki, Krisztus mondása szerint: az írástudók és a farizeusok a Mózes székében ülnek. (Mt 23,2) A szentségek is, az ige is Krisztus rendelése és parancsa folytán hatékonyak, még akkor is, ha gonoszok nyújtják azokat.

Elítélik azokat, akik tagadták, hogy szabad gonoszok szolgálataival élni az egyházban, s úgy gondolták, hogy a gonoszok szolgálata haszontalan és hatástalan.

IX. A keresztségről

A keresztségről azt tanítják, hogy szükséges az üdvösséghez, és hogy Isten a keresztség által felkínálja kegyelmét, továbbá hogy meg kell keresztelni a gyermekeket, akiket a keresztség által Istennek felajánlva, Isten kegyelmébe fogad.

Elítélik azokat, akik helytelenítik a gyermekkeresztséget, és azt állítják, hogy a gyermekek keresztség nélkül üdvözülnek.

X. Az úrvacsoráról

Az úrvacsoráról azt tanítják, hogy Krisztus teste és vére valóságosan jelen van, és kiosztásra kerül az úrvacsorával élőknek; és elutasítják azokat, akik másként tanítanak.

XI. A gyónásról

A gyónásról azt tanítják, hogy a magánfeloldozást meg kell őrizni a gyülekezetekben, bár a gyónásban nem szükséges az összes vétek felsorolása. A zsoltár szerint ugyanis ez lehetetlen: A tévedéseket ki veheti észre? (Zsolt 19,13)

XII. A bűnbánatról

A bűnbánatról azt tanítják, hogy akik a keresztség után bűnbe estek, bármikor részesülhetnek bűnbocsánatban, ha megtérnek, s az ilyen bűnbánatra térteket az egyház köteles feloldozni. A bűnbánat pedig helyes értelemben e két részből áll: az egyik a töredelem, vagyis az a rettegés, amelyet a bűn megismerése kelt a lelkiismeretben; a másik pedig a hit, amely az evangéliumból vagy feloldozásból fakad, és Krisztusért hiszi a bűnök bocsánatát, megvigasztalja a lelkiismeretet és megsza- badítja a rettegésektől. Ezután jó cselekedeteknek kell következniük, amelyek a bűnbánat gyümölcsei. (Mt 3,8)

Elítélik azokat, akik tagadják, hogy az egyszer már megigazultak elveszthetik a Szentlelket; továbbá, akik azt állítják, hogy egyesek ebben az életben olyan tökéletességre jutnak, hogy lehetetlen vétkezniük. Elítélik azokat is, akik nem akarták feloldozni a keresztség után a bűnbánatra tért elbukottakat. Elvetik azokat is, akik nem azt tanítják, hogy hit által részesülünk a bűnök bocsánatában, hanem arra utasítanak, hogy saját elégtételeinkkel érdemeljük ki a kegyelmet.

XIII. A szentségekkel élésről

A szentségekkel élésről azt tanítják: a szentségek nemcsak azért rendeltettek, hogy ismertetőjelei legyenek a hit megvallásának az emberek közt, hanem inkább azért, hogy jelei és bizonyosságai legyenek Isten irántunk való jóakarátának, s felkeltés és erősítés a hitet mindazokban, akik élnek velük. A szentségekkel ezért úgy kell élni, hogy vele járjon a hit, amely bízic a szentségek által nyújtott és szemünk elé tárt ígéretekben.

Elítélik tehát azokat, akik azt tanítják, hogy a szentségek pusztán elvégzésükkel tesznek igazzá, és akik nem tanítják,

hogy a szentségek használatában szükséges a hit, amely bízik a bűnök bocsánatában.

XIV. Az egyházi rendről

Az egyházi rendről azt tanítják, hogy nyilvánosan senki sem tartozik tanítani és a szentségeket kiszolgáltatni az egyházban, csak az, akit erre szabályszerűen elhívtak.

XV. Az egyházi szokásokról

Az egyházi szokásokról azt tanítják, hogy meg kell őrizni mindazokat a szokásokat, amelyek bűn nélkül megtarthatók, és az egyház békességét, jó rendjét szolgálják – mint bizonyos szent napok, ünnepek és hasonlók.

Az ilyen dolgokra nézve ugyanakkor intik az embereket, ne terheljék meg a lelkiismeretet, mintha az ilyen vallási szokások szükségesek lennének az üdvösséghez.

Arra is figyelmeztetik őket, hogy azok az emberi hagyományok, amelyeket Isten kiengesztelésére, a kegyelem kiérdemlésére és a bűnökért elégtételül rendeltek el, ellenkeznek az evangéliummal és a hitről szóló tanítással. Ezért az olyan fogadalmak, ételek és napokra vonatkozó hagyományok, amelyeket a kegyelem kiérdemlésére, valamint bűnökért adott elégtételképpen hoztak szokásba, haszontalanok, és ellentétesek az evangéliummal.

XVI. A közügyekről

A közügyekről azt tanítják, hogy a törvényes világi intézmények Isten jó alkotásai, a keresztyéneknek szabad hivatalt viselniük, bíraskodniuk, császári és más, érvényben levő törvények szerint ítélezniük, jogos halálos ítéleteket hozniuk, jogos

háborút viselniük, katonáskodniuk, törvényes szerződést kötniük, saját tulajdonnal rendelkezniük, a hatóságok kívánságára esküt tenniük, házasodniuk és férjhez menniük.

Elítélik azokat, akik eltiltják a keresztyéneket ilyen világi kötelességektől.

Elítélik azokat is, akik az evangéliumi tökéletességet nem az istenfélelemben és hitben, hanem a világi kötelességek elhagyásában keresik, mert az evangélium a szív örökkévaló igazságát tanítja. Ezzel azonban nem forgatja fel az állami vagy a családi élet rendjét, hanem nagyon is megköveteli, hogy azt Isten rendelkezésként megtartsuk, és a szeretetet ezekben a rendekben gyakoroljuk. A keresztyének tehát kötelesek felsőbbsegeiknek és a törvényeknek engedelmeskedni, kivéve, ha azt követelik tőlük, hogy bűnt kövessenek el, mert akkor inkább kötelesek Istennek engedelmeskedni, mint az embereknek. (ApCsel 5,29)

XVII. Krisztus ítéletre való visszajöveteléről

Tanítják továbbá: Krisztus a világ végén megjelenik majd, hogy ítéletet tartson, a halottakat mind feltámasztja; az istenfélőknek és választottaknak örök életet és soha el nem múló boldogságot ad; az istenteleneket és az ördögöket pedig arra kárhoztatja, hogy vég nélkül gyötrődjenek.

Elítélik azokat, akik azt tartják, hogy az elkárhozott emberek és az ördögök büntetése egyszer véget ér.

Elítélik azokat is, akik olyan nézeteket hirdetnek, hogy a halottak feltámadása előtt az istentelenek teljes leigázásával az istenfélők szerzik meg a világaluralmat.

XVIII. A szabad akaratról

A szabad akaratról azt tanítják: az emberi akaratnak van annyi szabadsága, hogy becsületes világi életet tudjon folytatni, és választani tudjon olyan dolgok közül, amelyek az értelem hatáskörébe tartoznak. De arra nincs ereje, hogy a Szentlélek nélkül megvalósítsa az Isten színe előtt érvényes vagy másképpen lelki igazságot, mert a természetes ember nem érti meg az Isten Lelkének dolgait. Ez [a lelki igazság] akkor lesz a szívekben, ha az ige által a Szentlelket vesszük. [...]

Elítélik azokat, akik azt tanítják, hogy a Szentlélek nélkül, csupán természetes erővel képesek vagyunk Istent mindennél jobban szeretni, és Isten parancsolatait megtartani, ami a cselekedetek lényegét illeti. Noha a természet valamilyen mértékben képes végrehajtani külső cselekedeteket – képes ugyanis őrizkedni lopástól vagy gyilkosságtól –, mégsem képes olyan belső törekvésekre, mint Isten tisztelete, Isten iránti bizodalom, türelem.

XIX. A bűn okáról

A bűn okáról azt tanítják, hogy bár Isten teremti és tartja fenn a természetet, a bűn oka mégis a gonoszok, vagyis az ördög és az istentelenek akarata, amely – Isten segítsége nélkül – elfordult Istentől, amint Krisztus mondja, Jn 8,44: amikor a hazugságot szólja, a magából szól.

XX. A hitről és a jó cselekedetéről

Hamisan vádolják a mieinket azzal, hogy tiltják a jó cselekedeteket. A Tízparancsolatról szóló és más, hasonló tartalmú irataik bizonyítják, hogy hasznosan tanítottak valamennyi életformáról és kötelességről, arról, hogy az élet milyen formái és az

egyres hivatásokban milyen cselekedetek kedvesek Istennek. Ezekről a dolgokról az igehirdetők régebben alig szóltak valamit; csak az olyan gyerekes és szükségtelen cselekedeteket sürgették, mint bizonyos szent napok és böjti idők megtartása, testvéregyesületek, zárandoklatok, szentek tisztelése, rózsafüzér, szerzetesség és hasonlók. Intésünkre ellenfeleink ezeket lassan-lassan kezdik elhagyni, s az ilyen haszontalan dolgokról már nem prédikálnak annyit, mint azelőtt. A hitet is kezdik emlegetni, pedig azelőtt milyen feltűnő volt róla a hallgatás! Tanítják, hogy nem pusztán cselekedetektől igazulunk meg, hanem összekötik a hitet és a cselekedeteket, s azt mondják, a hit és cselekedetek által igazulunk meg. Ez a tanítás tūrhetőbb az előzőnél, és több vigasztalást adhat, mint régi tanításuk.

Mivel a hitről szóló tanítás sokáig hevert ismeretlenül – pedig ennek kell a földolognak lennie az egyházban, ilyen módon szükséges azt mindenkinek vallania, hogy a hitből származó igazságról mélységes csönd volt a prédikációkban, és csak a cselekedetektől szóló tanítást hánytorgatták az egyházban –, a mieink a következő módon tanították a gyülekezeteket a hit dolgában:

Először is: cselekedeteink sem Istent nem engesztelhetik ki, sem a bűnbocsánatra és kegyelemre nem tehetnek érdemes-sé, ezt csak hittel érzük el, ha hisszük, hogy Krisztusért kegyelmet nyerünk, aki egyedül rendeltetett közbenjáróul és engesztelésül, aki által az Atya kiengesztelődik. Aki tehát abban bizakodik, hogy cselekedetekkel válik érdemessé a kegyelemre, az megveti Krisztus érdemét, kegyelmét, és Krisztus nélkül, emberi erővel keresi az utat Istenhez, bár Krisztus magáról mon-dotta: én vagyok az út, az igazság és az élet (Jn 14,6).

Ez a hitről szóló tanítás Pálnál mindenütt szóba kerül, Ef

2,8: kegyelemből van üdvösségetek hit által, nem cselekedetekből.

És nehogy valaki azzal kötekedjék, hogy mi Pálnak valamilyen újfajta magyarázatát gondoltuk ki: az egyházi atyák ezt a dolgot teljes egészében bizonyítják. Augustinus számos könyvében ugyanis védi a kegyelmet és a hitből származó igazságot a cselekedetek érdemszerzésével szemben. Ambrosius is hasonló dolgokat tanít „A pogányok elhívásáról” című munkájában és másutt. A pogányok elhívásáról írt könyvében ezt mondja: „A Krisztus vérén szerzett váltság értéktelenné válnék, s az Isten irgalmassága sem győzedelmeskednék az emberi cselekedetek jogigényén, ha a kegyelemből való megigazulás megelőző érdemekért járna; így nem az ajándékozó ajándéka volna, hanem a munkálkodó bére.”

Bár a járatlanok megvetik ezt a tanítást, az istenfélők és a megrettent lelkiismeretűek maguk tapasztalják, milyen nagy vigasztalást ad, mert a lelkiismeretet nem nyugtatja meg semmiféle cselekedet, csak a hit: amikor megbizonyosodik arról, hogy Isten kiengesztelődött a Krisztusért, amint Pál tanítja Róm 5,1-ben: megigazulva hit által, békességünk van Istennel. Ezt az egész tanítást a rettegő lelkiismeret említett küzdelméhez kell hozzámérnünk, e nélkül a küzdelem nélkül meg sem lehet érteni. Ezért ítélik meg helytelenül a járatlan és avatatlan emberek, akik arról álmodoznak, hogy igaznak lenni keresztyén értelemben sem más, mint igaznak lenni világi vagy filozófiai értelemben. [...]

Emlékeztetik az embereket arra is, hogy a hit szó e helyen nem a történet ismeretét jelenti, ami az istentelenekben és az ördögökben is megvan, hanem olyan hitet jelent, amely nemcsak magát a történetet hiszi, hanem e történet eredményét is,

tudniillik ezt a hittételt a bűnök bocsánatáról, tudniillik hogy Krisztus által miénk a kegyelem, az igazság és a bűnbocsánat. [...]

Továbbá a mieink azt tanítják: szükséges a jót cselekedni, de nem azért, hogy abban bizakodjunk, hogy ezáltal érdemessé válunk a kegyelemre, hanem azért, mert ez Isten akarata. Csak hittel ragadható meg a bűnbocsánat és a kegyelem. De mivel hit által elnyerjük a Szentlelket, azért a szívek is megújulnak, és új indításokkal telnek meg annyira, hogy jó cselekedeteket tudnak teremni. Ezt mondja Ambrosius is: a jó akaratnak és az igaz cselekvésnek a hit a szülőanyja. Az emberi akaraterő Szentlélek nélkül telve van istentelen indulatokkal, és sokkalta erőtlenebb, semhogy jó cselekedeteket tudna véghezvinni Isten színe előtt. Azonfelül még az ördög hatalmában is van, s ez az embert különféle bűnökre, hitetlen gondolatokra és nyílt gonosztettekre ösztönzi. [...]

Mindebből könnyen kiviláglik: ezt a tanítást nemcsak vádolni nem szabad azzal, hogy tiltja a jó cselekedeteket, hanem sokkal inkább dicsérni kell, mert megmutatja, hogyan tudunk jó cselekedeteket tenni. Hit nélkül ugyanis az emberi természet semmiképp sem tudja megtenni azokat a cselekedeteket, amelyeket az első vagy a második parancsolat követel. Hit nélkül nem hívja Isten segítségül, nem vár Istentől semmit, nem tûri el a keresztet, hanem embereknél keres oltalmat, és emberi oltalomban bízik. Így uralkodik a szívben mindenféle kívánság és emberi elgondolás, mivel hiányzik a hit és a bizodalom Isten iránt. Ezért mondotta Krisztus: nélkülem semmit sem cselekedhettek (Jn 15,5). [...]

XXI. A szentek tiszteletéről

A szentek tiszteletéről azt tanítják: a szentekről megemlékezhetünk azért, hogy kövessük hitüket és jó cselekedeteiket, hivatásunk szerint, ahogyan követheti a császár Dávid példáját azzal, hogy hadat visel a török hazánktól való elűzésére. Ugyanis mindkettő király. Azt azonban nem tanítja a Szentírás, hogy a szentekhez fohászkodjunk, és a szentektől kérjünk segítséget, mert egyedül Krisztust állítja eléink közbenjáróul, engesztelésül, főpapul és szószólóul. Őt kell segítségül hívunk, és megígérte, hogy meghallgatja könyörgésünket, és ezt a tiszteletet fogadja a legszívesebben, vagyis ha őt hívjuk segítségül minden nyomorúságunkban. 1Jn 2,1: ha valaki vétkezik, van szószólónk az Atyánál, az igaz Jézus Krisztus, stb.

Az Ágostai hitvallás második része – Cikkek a megszüntetett visszaélésekről – azokat a témákat tárgyalja, amelyeket a reformáció téves tanításnak, visszaélésnek tartott, és amelyeket – az evangélium alapján – újra rendezett. Ezek a következők:

[XXII.] A két színről (azaz az úrvacsora két szín alatti kiszolgáltatásáról)

[XXIII.] A papok házasságáról

[XXIV.] A miséről

[XXV.] A gyónásról

[XXVI.] Az ételek közötti különbségtételről

[XXVII.] A szerzetesi fogadalmakról

[XXVIII.] Az egyházi hatalomról

Imádságok szolgálat előtt és után

Gyülekezeti istentiszteleteink közösségi alkalmak. A közösséget kifejezheti az is, ha többen részt vesznek az istentiszteleti szolgálatban: a lelkészek mellett a kántor, az egyházi, a lektorok, az úrvacsoraosztásban segítők, esetleg az énekkar tagjai és más szolgálattelvők, a helyi szokásoknak megfelelően. Az istentisztelet előtt – egy erre alkalmas helyen (sekrestyében, gyülekezeti teremben) – közösen imádkozunk Isten áldásáért, kérve, hogy Szentlelkével tegye emberi tevékenységünket alkalmassá az ige szolgálatára.

Az istentisztelet végeztével a szolgálattelvők ismét összegyűlhetnek, hogy hálát adjanak Isten ajándékaiért.

KÖNYÖRGÉS KÖZÖSSÉGBEN AZ ISTENTISZTELETRE KÉSZÜLVÉ

Lelkész: Jöjj, Szentlélek Úristen, aki a világ népeinek sokféle nyelvét a hit egységére vezetted, töltsd be híveid szívét, és gyűjtsd lángra bennünk isteni szereteted tüzét! (Halleluja!)

Bemegyek Isten oltárához, * vigasságos örömöm Istenéhez.

Vigyenek el szent hegyedre és hajlékodba, * hogy eljussak Isten oltárához,

Istenhez, akinek ujjongva örülök. * Hadd magasztaljalak Isten, én Istenem!

Miért csüggedsz el, lelkem, * és miért háborogsz bennem?
Bízzál Istenben, mert még hálát adok neki, * szabadító Istenemnek! *Zsolt 43,3-5*

Közösség: Dicsőség az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek, *
miképpen volt kezdetben, most és mindenkor és mind-
örökkön-örökké. Ámen.

Lelkész: Bemegyek Isten oltárához, * vigasságos örömöm Iste-
néhez.

Lektor: Urunk, Istenünk, fordulj felénk, + és ajándékozz meg
minket üdvösségeddel, * hogy gyülekezeted örvendez-
zen benned!

Mutasd meg rajtunk kegyelmedet, * és segíts meg minket!
Uram, hallgasd meg imádságomat, * és jusson el hoz-
zád könyörgésem!

Lelkész: Urunk, tisztítsd meg szívünket minden tisztátalan gon-
dolattól, és méltass bennünket arra, hogy szent templomodba
léphessünk, és ezt az istentiszteletet tetszésedre, igaz hittel
ünnepeljük, Jézus Krisztus Urunk által. Ámen.

Közösség: Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison!

A Kyrie után az összes szolgálattevő közösen az Úrtól tanult
imádságot mondja.

Lektor: Uram, légy hozzám kegyelmes, + gyógyítsd meg lelke-
met, * mert vétkeztem ellened!

Uram, fordulj hozzánk, * és légy kegyelmes szolgálidhoz!
Jóságod legyen velünk, * ahogy mi is benned bízunk.
Papjaid öltözzenek igazságba, * és örvendezzenek szent-
jeid!

Uram, hallgasd meg imádságomat, * és kiáltásom jus-
son el hozzád!

Lelkés: Kegyelmes Istenünk, hallgasd meg könyörgésünket, és ragyogja be szívünket Szentlelked kegyelme, hogy méltó sáfárai lehessünk titkaidnak, és mindenkor szerethessünk, Jézus Krisztus Urunk által. Ámen.

Vagy:

Úristen, aki híveidet megvilágosítod és tanítod a Szentlélek által, add nekünk az igaz bölcsesség Lelkét, hogy erejével és vigasztalásával eltelve mindenkor örvendezzünk, Jézus Krisztus Urunk által. Ámen.

IMÁDSÁG BEHARANGOZÁSKOR

A következő imádságot a szolgálattevők is mondhatják közösen, vagy már a templomban ülve készülhetünk az istentiszteletre csendben imádkozva.

Jöjj, teremtő Szentlélek,
pásztorold a pásztort,
vezesd a vezetőt,
adj az adni készülőnek,
szólj a megszólalóhoz,
áraszd ki Lelkedet,
és élet támad,
és megújítod a föld színét.

SEKRESTYEIMÁDSÁGOK

Istentisztelet előtt, közösségben

Liturgus: Közel van az Úr azokhoz, akik hozzá kiáltanak,

Közösség: mindazokhoz, akik szívükből kiáltanak hozzá.

Liturgus: Szám az Úr dicséretét zengje,

Közösség: és minden test dicsérje az ő nevét!

Liturgus: Urunk, készíts fel bennünket a te szolgálatodra! Állíts színed elé felserkent szívvel, alázatosságban, világosíts meg és gyújts lángra minket, Uram! Ajándékozz meg Szentlelkeddel! Egyesíts bennünket igaz szeretetedben, köss össze minket hűségben és engedelmisségben! Segíts gyülekezeteden, és építsd országodat!

Közösség: Fogadd el szolgálatunkat könyörületességed szerint dicsőséged magasztalására!

Ünnepség előtt, közösségben

Liturgus: Közel van az Úr azokhoz, akik hozzá kiáltanak,

Közösség: mindazokhoz, akik szívükből kiáltanak hozzá.

Liturgus: Szám az Úr dicséretét zengje,

Közösség: és minden test dicsérje az ő nevét!

Liturgus: Urunk, készíts fel bennünket a te szolgálatodra! Te magad nyisd meg szánkat neved dicséretére! Tisztíts meg, világosíts meg, gyújts lángra bennünket, hogy igaz áhítattal egyesüljünk a gyülekezettel és egész keresztény népeddel a te segítségül hívásodra, a te tiszteletedre és a te magasztalásodra! Add, hogy a teremtett világgal együtt imádjuk csodáidat! Test és lélek benned örvendezzek, és ujjongjon üdvöd teljességén, Urunk, Istenünk, Teremtőnk és Megváltónk! Segíts, hogy szívvel, szájjal és munkával a te neved dicsőítsük!

Közösség: Cselekedd meg ezt Szentlelked erejével a te dicsőségedre és gyülekezeted üdvösségére! Ámen.

Úrvacsora előtt, ha többen készülnek a kiosztására

Liturgus: Közel van az Úr azokhoz, akik hozzá kiáltanak,

Közösség: mindazokhoz, akik szívükből kiáltanak hozzá.

Liturgus: Szám az Úr dicséretét zengje,

Közösség: és minden test dicsérje az ő nevét!

Liturgus: Urunk, készíts fel bennünket a te szolgálatodra! Add, hogy alázatosan és fegyelmezetten álljunk színed előtt, amikor azoknak szolgálunk, akiket asztalodhoz hívsz! Adj tiszta kezecskéinket, és teremts tiszta szívet bennünk! Bocsásd meg minden vétkeinket, Uram! Tölts meg minket szereteteddel! Segíts nekünk közösséged kenyerét és borát szétosztani a gyülekezetben! Te magad oszd szét magadat, Uram,

Közösség: és egyesíts minket tebenned! Ámen.

Úrvacsora után

Liturgus: Adjunk hálát az Úrnak, a mi Istenünknek!

Közösség: Hatalmasan cselekedett velünk az Úr, azért örvendezzünk!

Liturgus: Uram, hálát adunk ajándékoskodásért, és könyörgünk hozzád gyülekezetedért: őrizd meg kegyelmedben, tartsd meg szeretetedben, és add, hogy belőled merítsen életet! Add nekünk naponta az élet kenyerét! Maradj velünk, Urunk! Építsd gyülekezetedet! Egyesíts bennünket a te uralmad alatt minden híveddel!

Kiapadhatatlan forrás vagy te, Uram! Az örök életre buzgó víznek kútfeje vagy.

Közösség: Tied a dicséret, dicsőség és magasztalás mindörökké. Ámen.

HÁLAADÁS ISTENTISZTELET UTÁN, KÖZÖSSÉGBEN

Közösség: Áldjad, én lelkem, az Urat, * és egész bensőm az ő szent nevét!

Áldjad, én lelkem, az Urat, * és meg ne feledkezzél semmi jótéteményéről! *Zsolt 103,1-2*

Lelkész: Hálát adunk neked, Urunk, hogy szolgálhattunk neked, hogy nem tekinted méltatlanságunkat, hanem minden kérésünkön és reménységünkön felül meghallgatsz és megsegítesz minket. Hálát adunk a közösségért, amelyben igédet hallgathattuk, és együtt dicsérhettünk téged végtelen jóságodért. Tedd maradandóvá bennünk mindazt az áldást, amelyet ebben a közösségben tőled kaptunk! Ámen.

Közösség: Áldjad, én lelkem, az Urat, * és meg ne feledkezzél semmi jótéteményéről!

